

det var urimeligt, at man havde Accidenser, og saa citerede han forskellige Sætninger lige fra Adam af Bremen og ned til vore Dage om, at Folk havde udtalt sig om, at det var fedeligt med disse Betalinger for kirkelige Handlinger. Saadanne Udtalelser kunne selvfølgelig forekomme til sine Tider, og enhver af os har vel været med til til Tider at sige, at det er forfærdigt, at man skal betale for det og det, men et er jo at finde saadanne Smagsytringer, og et andet er at stemple denne Afgift som irrationel og forfærdelig. Hvad man derimod maa bøje sig for, er dette, at det har været Kirkens Ordning fra gammel Tid til Dato og er det endnu den Dag i Dag, at alle i Menigheden skulle bidrage deres Skærv gennem Højtidssofret til de gejstlige Funktionærer, hvad enten det nu er Præster eller Lærere, for at de kunne eksistere, altsaa erlægge et almindeligt Bidrag til de gejstlige Funktionærer paa det kirkelige Omraade, medens man saa ved Siden deraf siger, at de, som ved enkelte Lejligheder skulle bruge Kirkens Hjælp, selv maa betale derfor. Det har Kirken flaaet fast som rationelt, rimeligt og rigtigt, og det kan ikke nytte noget, at man siger, at fordi det i visse Tilfælde kan blive forfærdigt, derfor er det hele irrationelt og forfærdeligt. Jeg synes, at det var saa flaaende, at for at faa et Billede frem paa det underlige i dette, sammenstillede det med Vaccinationsforholdet. Den ærede Ordfører sagde: Vi paalægge Folk at lade sig vaccinere, altsaa ere vi nødte til at lade dem faa denne Historie gratis. Det var den ærede Ordførers Argument. Det er nu underligt, synes jeg, at stille dette sammen med de her omhandlede Forhold. Den ærede Ordfører sagde: I skulle lade jer vaccinere, og derfor skulle I være fri for at betale — hvorved der dog er at bemærke, at for denne Vaccination betale mange af os, der ønske den foretaget paa en vis Maade og under visse Former frem for at gaa til Vaccinationsanstalten — men det er dog underligt fra den ærede Ordførers Side, at han siger: Dermed sammenstiller jeg dette, at Folk lade deres Børn døbe, lade sig selv vie, begrave, lade holde Vigtale, og fordi det skulde være i Samsfundets Interesse at gøre dette, maa der ikke tages nogen Betaling derfor. Jeg synes, at hele denne Betragtning er stærk. — Men nok er det, jeg staar paa dette Trin, at der er stor Forskel paa Højtidssofrets Ydelse og saa paa Kænders Erlæggelse for enkelte kirkelige Handlinger. Vi kunne have forskellige Meninger her — jeg tror dog, at de fleste ville

sige, at de ville betænke sig paa ved et lille Lovforslag som dette, næsten lejlighedsvis, at afgøre hele denne Sag om Betaling for enkelte kirkelige Handlinger og sige: Alt dette, der er stet til alle Tider, er irrationelt og forfærdeligt, nu stryge vi det og lægge det over paa Menigheden eller Kommunerne, eller hvad man nu vil kalde det. Jeg synes, at det saaledes at afgøre et saa vansteltigt og vigtigt Spørgsmaal som dette at fordre Afstæffelsen af Betaling for Foretagelsen af enkelte kirkelige Handlinger, er dristigt gjort fra Flertallets Side. Og lad os tænke os, at nogle Betalinger bevares. Vi sige ikke, at denne Betaling skal ydes af alle; tværtimod, hvis nogen føler sig trykket ved den, saa lad ham fritages derfor, saa lad han saa det gratis. Saadan er det ogsaa ordnet paa visse Steder, hvor man får det paa den Maade. Men derfor er der ingen Grund til at sige, at alle Folk, der ville bruge den Slags Handlinger, skulle have dem foretagne uden at de skulle yde noget derfor, men saaledes at de skulle lægges som en almindelig Byrde paa Samsfundet. Jeg tror ikke, at dette Printip, hvormed den ærede Ordfører mente saa let at kunne klare Forstællingen mellem Højtidssoffer og Accidenser, slog til. — Og jeg vil yderligere paa dette Punkt sige, at saa vidt jeg ved, er det saaledes i det borgerlige Samsfund, at uagtet vi alle betale til, at vore Embedsmænd kunne lønnes osv., saa maa vi dog alle, hvad enten jeg nu tænker paa administrative eller judicielle After, naar vi ville benytte Administrationens eller Domstolens Bistand, erlægge vort Gebyr derfor, ikke til vedkommende Embedsmænd, men til Statskassen, som Bidrag til Embedsmændenes Lønning, og der ere vi altsaa inde paa det System, at hvad der ydes den enkelte, maa han betale særligt for.

Jeg tør ikke dømme om, hvorvidt der er størst Misbrug med Højtidssofrets eller med Accidensernes Betaling, men jeg siger blot, der er stor Forskel. Og saa gør jeg opmærksom paa, at for Højtidssofrets Vedkommende forholder det sig saaledes, at i Kjøbenhavn er dette efterhaanden af sig selv faldet bort, medens man bliver ved at betale Accidenser; det er altsaa et Vidnesbyrd om, at denne første Ydelse baade er af en anden Karakter og lettere bør fjernes end de øvrige Ydelser, der er Tale om. — Og dernæst gør jeg opmærksom paa, at for Kjøbstædernes Vedkommende er, tror jeg, $\frac{7}{8}$ af Højtidssofret allerede afløst ved frivillig Overenskomst og for Vandets Vedkommende er det vist $\frac{1}{8}$, medens man for Accidensernes Vedkommende slet ikke kender til nogen Afløs-